SALA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Samhällsbyggnadskontoret

SALA KOMMUN
Kommunstyrelsens förvaltning
Ink. 2020 -02- 11
Diarienr 2020/262-1
Dpb:

MISSIV

Avverkning av riskträd på dammvallar inom program Gruvans vattensystem

Sammanfattning av ärendet

Konsekvensutredning som utfördes 2017 konstaterade fatala risker i händelse av dammbrott i Krondammen, sträckan mellan MånsOls-vägen och Skuggan. Riskbedömningar som gjorts av Sven Knutsson 2018 konstaterar i likhet med Vattenfall Hydropower 1996 och KTH/ SLU 2008 att träd på dammvallskrön och slutning utgör betydande risk dels genom grova rötter som kan ge anvisningar för inre läckage och dels i händelse av storm då rotvältor riskerar riva upp dammvallen och leda till dammbrott. Mot bakgrund av dessa risker måste helst samtliga träd eller åtminstone träd med diameter över 10 cm avlägsnas. Dammarna är klassade enligt riskklass B vilket innebär att det föreligger risk för människoliv och stora ekonomiska konsekvenser vid dammbrott.

Förslag till åtgärd

Investeringen grundar sig i beslut om säkerhetshöjande åtgärder för konsekvensklassade dammar inom Gruvans Vattensystem. Träd på dammvallarna och i omedelbar närhet till dammvallarna avlägsnas och borttransporteras. För att minimera påverkan på angränsande mark kommer avverkning att ske motormanuellt medan träden efter avverkning antingen körs bort med häst eller vinschas bort på vattensidan. Transporter och avverkning på mindre känslig mark kommer att ske med maskinell utrustning med lågt marktryck för undvikande av skador. Ett förslag till skötselplan för området har tagits fram och ska samverkas med berörda intresseföreningar, länsstyrelsen och närboende under våren. Förslaget skickas med detta missiv.

Ekonomi

2020 Avverkning och borttransport av riskträd Kronvallen till beräknad kostnad av 670 000 kr

2020 Avverkning och borttransport av riskträd Grissbach kanal till beräknad kostnad av 310 000 kr

SALA KOMMUN

KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING
Samhällsbyggnadskontoret

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar,

att avverka riskträd på dammvallarna längs sträckan Folkets park och Skuggan.

att omfördela 670 000 kr, inom ramen för budgeterade investeringar inom Gruvans Vattensystem 2020 till projekt 3290 Riskträd Dammvallar.

att omfördela 310 000 kr från projekt 3656 Rep Griesbach 2020 till projekt 3290 Riskträd Dammvallar.

Åsa Kling
Enhetschef Samhällstekniska

Bilaga: Skötselplan gällande dammvallarna vid Måns Ols

SALA KOMMUN

SALA KOMMUN
Kommunstyrelsens förvaltning
Ink. 2020 -02- 11
Diarienr 2020/262-2
Dpb:

Skötselplan gällande dammvallarna vid Måns-Ols

BAKGRUND

En konsekvensutredning kring Sala Silvergruvas vattensystem visar att rotklumpar i dammvallen och träd på och i omedelbar anslutning till en dammvall riskerar att leda till dammbrott. Beroende på vart ett sådant dammbrott sker kan det medföra risk för människoliv eller stora ekonomiska konsekvenser. Ansvaret vilar på ägaren, dvs Sala kommun. Därmed behöver dammvallarna vid Långforsen och vidare till Mellandammen skötas för att undvika ett sådant scenario. Samtidigt ska andra värden i området beaktas då dammvallar går igenom ett Natura 2000-område, dammvallarna är ett riksintresse för kulturmiljövård och området är en del av ett viktigt rekreationsområde för kommuninvånarna.

Se bifogade kartor för de olika områdenas utbredning samt sektioner för respektive område.

SKÖTSELOMRÅDEN MED MÅLBILD OCH ÅTGÄRDER

Område 1: Riskområde längs dammvallar vid Långforsen

MÅLBILD:

Vegetation och gångstråk längs vattnet sköts för att säkra dammvallen. Miljön sköts för att området ska fortsätta vara ett rekreationsområde och den historiska karaktären hålls vid liv. Träd och buskar som ur säkerhetsynpunkt kan bevaras ska ha ett biologiskt värde i betydelsen av att de är inhemska arter. Träd som inte är för stora bibehålls vilket gör att gångstråket fortsätter vara en grön miljö. Dammsystemet är säkert.

ÅTGÄRDER:

Åtgärderna gäller dammvall till och med 5 meter från dammfot. Samtliga åtgärder måste utföras utan att köra på dammvallen med fordon inklusive last som överskrider ett ton. Då en passage nedanför dammfot krävs ska den göras med tillfälliga lösningar fuktig mark under vintern eller torr sommar för att förhindra körskador.

- Alla träd som har en stamomkrets på 25 centimeter i brösthöjd (1,3 meter över marken) eller en trädhöjd på 8 meter fälls. För träd och buskar i kallmurar eller där baksidan är särskilt brant gäller att samtliga träd tas bort. Detta görs var tredje år.
- Sly inom planområdet röjs årligen, med fördel görs det i augusti-september och vid behov även i februari-mars. Delar av slyet längs med gångstråk på dammvallen sparas för att bilda nya träd. Detta görs succesivt för att få träd av olika ålder och storlek.

SALA KOMMUN
Kommunstyrelsens förvaltning
Box 304
733 25 Sala

Besöksadress: Rådhusgatan 4 C, Sala
Växel: 0224-74 70 00
Fax: 0224-188 50
tekniska@sala.se
www.sala.se

Exempel på arter som kan bevaras i samband med slyröjning för att tillåtas bli större träd är al, ask, rönn och skogsalm. Arter som inte ska bevaras vid slyröjning är björk, ek, gran, lönn och tall.

- Buskar på dammvallen bevaras för att skapa en trivsam miljö samtidigt som gången hålls fri.

  Exempel på arter av buskar som bevaras är druvfläder, nyponros, skogsolvon och tibast.

- Gräs tillåts växa på dammvallens kanter.

  En grässvål ökar dammvallens hållfasthet.

- Dammvallen underhålls vid behov.
- Översyn görs av bänkar, bryggor och grus på gångstråk. Underhåll görs vid behov. Grävarbeten ska om möjligt undvikas eller ske i samråd planeringsingenjör för gruvans vattensystem.
- Gångstråken städas en gång på våren och en gång på hösten.

Område 2: Säkrade naturområden längs dammvallarna

MÅLBILD:

Miljön sköts för att området ska fortsätta vara ett rekreationsområde och områdets naturmarkskaraktär bevaras genom att större och äldre träd får stå kvar. Träd och buskar som bevaras ska ha ett biologiskt värde i betydelsen av att de är inhemska arter. Dammsystemet är säkert.

ÅTGÄRDER:

- En trädinventering görs en gång varje år för att hantera riskträd.
- Sly inom planområdet röjs årligen, med fördel görs det i augusti-september och vid behov även i februari-mars. Delar av slyet längs med gångstråk på dammvallen sparas för att bilda nya träd. Detta görs succesivt för att få träd av olika ålder och storlek.

  Exempel på arter som kan bevaras i samband med slyröjning för att tillåtas bli större träd är al, ask, rönn och skogsalm. Arter som inte ska bevaras vid slyröjning är björk, ek, gran, lönn och tall

- Buskar bevaras för att skapa en trivsam miljö samtidigt som gången hålls fri.

  Exempel på arter av buskar som bevaras är tibast, nypon, skogsolvon och druvfläder.

- Dammvallen underhålls vid behov.
- Översyn görs av bänkar, bryggor och grus på gångstråk. Underhåll görs vid behov.
- Gångstråken städas en gång på våren och en gång på hösten.

Område 3: Riskområde längs dammvallarna inom Natura 2000-område

MÅLBILD:

Vegetation och gångstråk längs vattnet sköts för att säkra dammvallen. Miljön sköts för att området ska fortsätta vara ett rekreationsområde och den historiska karaktären hålls vid liv. Träd och buskar som ur säkerhetsynpunkt kan bevaras ska ha ett biologiskt värde i betydelsen av att de är inhemska arter. Träd som inte är för stora bibehålls vilket gör att gångstråket fortsätter vara en grön miljö. Dött material finns kvar i området för den biologiska mångfaldens skull. Ett antal smådammar där vatten kan samlas under blötare perioder men som kan torka ut under högsommaren sparas för att gynna groddjur, vattensalamandrar, insekter och sumpväxter. Dammsystemet är säkert.

ÅTGÄRDER:

Åtgärderna gäller dammvall till och med 5 meter från dammfot. Samtliga åtgärder måste utföras utan att köra på dammvallen med fordon inklusive last som överskrider 0,3ton. Då en passage nedanför dammfot krävs ska den göras med tillfälliga lösningar fuktig mark under vintern eller torr sommar för att förhindra körskador.

- Alla träd som har en stamomkrets på 25 centimeter i brösthöjd (1,3 meter över marken) eller en trädhöjd på 8 meter fälls. För träd och buskar i kallmurar eller där baksidan är särskilt brant gäller att samtliga träd tas bort. Detta görs var tredje år.
- Sly inom planområdet röjs årligen, med fördel görs det i augusti-september och vid behov även i februari-mars. Delar av slyet längs med gångstråk på dammvallen sparas för att bilda nya träd. Detta görs succesivt för att få träd av olika ålder och storlek.

  Exempel på arter som kan bevaras i samband med slyröjning för att tillåtas bli större träd är al, ask, rönn och skogsalm. Arter som inte ska bevaras vid slyröjning är björk, ek, gran, lönn och tall.
- Buskar på dammvallen bevaras för att skapa en trivsam miljö samtidigt som gången hålls fri.

  Exempel på arter av buskar som bevaras är druvfläder, nyponros, skogsolvon och tibast.
- Delar av det borttagna materialet placeras inom Natura 2000-området.
- Det att vattnet som sipprar ut från dammen leds till ett antal lite djupare smådammar där vatten kan samlas under blötare perioder men som kan torka ut under högsommaren. Dessa placeras både i skuggiga och solbelysta lägen. Dessa kan grävas ur något för att hjälpa till att få önskad effekt.
- Gräs tillåts växa på dammvallens kanter.

  En grässvål ökar dammvallens hållfasthet.
- Dammvallen underhålls vid behov.

- Översyn görs av bänkar, bryggor och grus på gångstråk. Underhåll görs vid behov. Grävarbeten ska om möjligt undvikas eller ske i samråd planeringsingenjör för gruvans vattensystem.
- Gångstråken städas en gång på våren och en gång på hösten.

Område 4: Säkrade naturområden längs dammvallarna inom Natura 2000-område

MÅLBILD:

Miljön sköts för att området ska fortsätta vara ett rekreationsområde och områdets naturmarkskaraktär bevaras genom att större och äldre träd får stå kvar. Träd och buskar som bevaras ska ha ett biologiskt värde i betydelsen av att de är inhemska arter. Dött material finns kvar i området för den biologiska mångfaldens skull. Ett antal smådammar där vatten kan samlas under blötare perioder men som kan torka ut under högsommaren sparas för att gynna groddjur, vattensalamandrar, insekter och sumpväxter.

ÅTGÄRDER:

- En trädinventering görs en gång varje år för att hantera riskträd.
- Sly inom planområdet röjs årligen, med fördel görs det i augusti-september och vid behov även i februari-mars. Delar av slyet längs med gångstråk på dammvallen sparas för att bilda nya träd. Detta görs succesivt för att få träd av olika ålder och storlek.

  Exempel på arter som kan bevaras i samband med slyröjning för att tillåtas bli större träd är al, ask, rönn och skogsalm. Arter som inte ska bevaras vid slyröjning är björk, ek, gran, lönn och tall
- Buskar bevaras för att skapa en trivsam miljö samtidigt som gången hålls fri.

  Exempel på arter av buskar som bevaras är tibast, nypon, skogsolvon och druvfläder.
- Delar av det borttagna materialet placeras inom Natura 2000-området.
- Det att vattnet som sipprar ut från dammen leds till ett antal lite djupare smådammar där vatten kan samlas under blötare perioder men som kan torka ut under högsommaren. Dessa placeras både i skuggiga och solbelysta lägen. Dessa kan grävas ur något för att hjälpa till att få önskad effekt.
- Dammvallen underhålls vid behov.
- Översyn görs av bänkar, bryggor och grus på gångstråk. Underhåll görs vid behov.
- Gångstråken städas en gång på våren och en gång på hösten.

ANSVARSFÖRDELNING

Samtliga åtgärder som nämnts ovan sker inom ram för gruvans vattensystem.

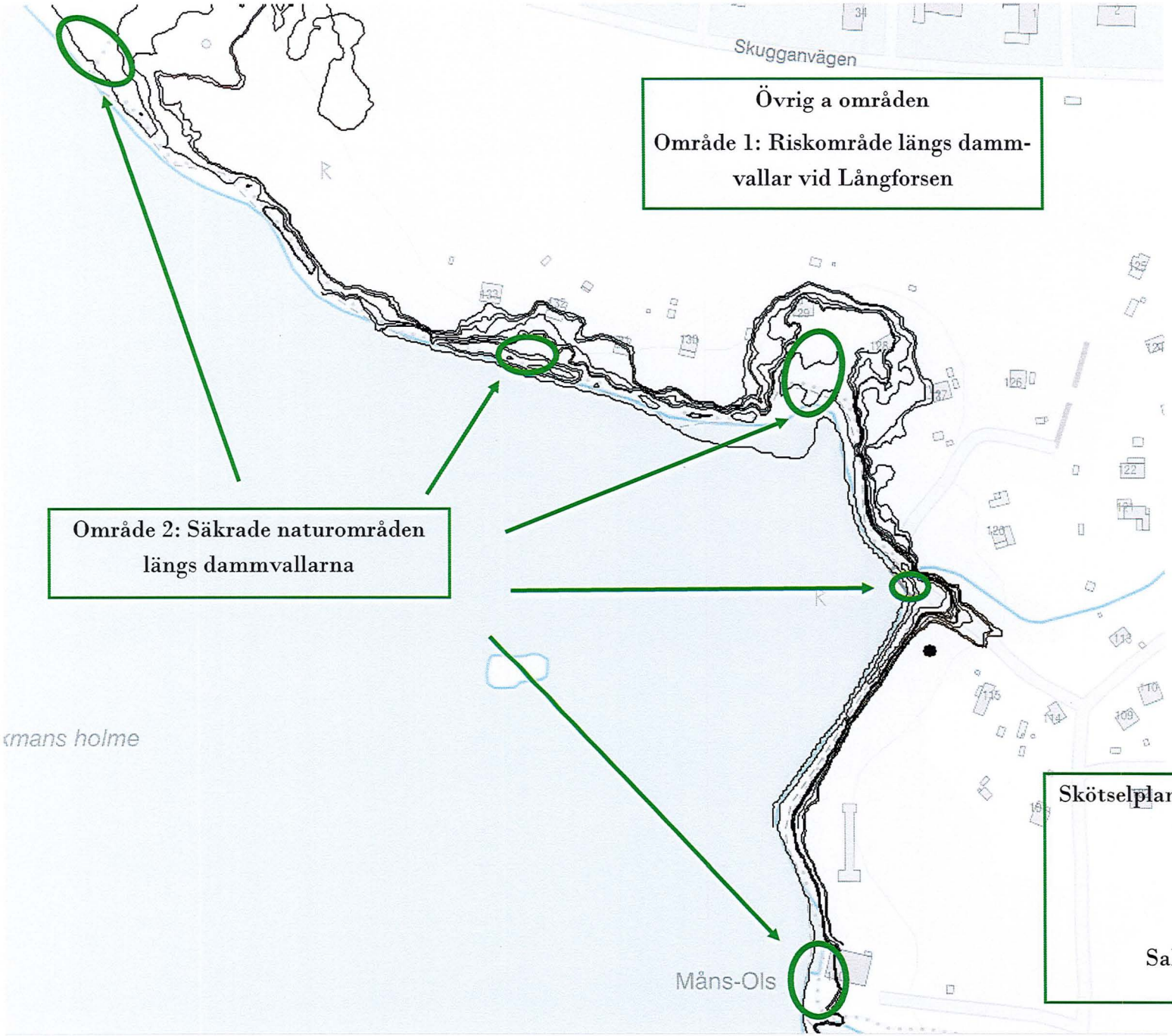

Skötselplan gällande dammvallarna vid Måns-Ols

Bilaga 1a

Sala kommun 2019

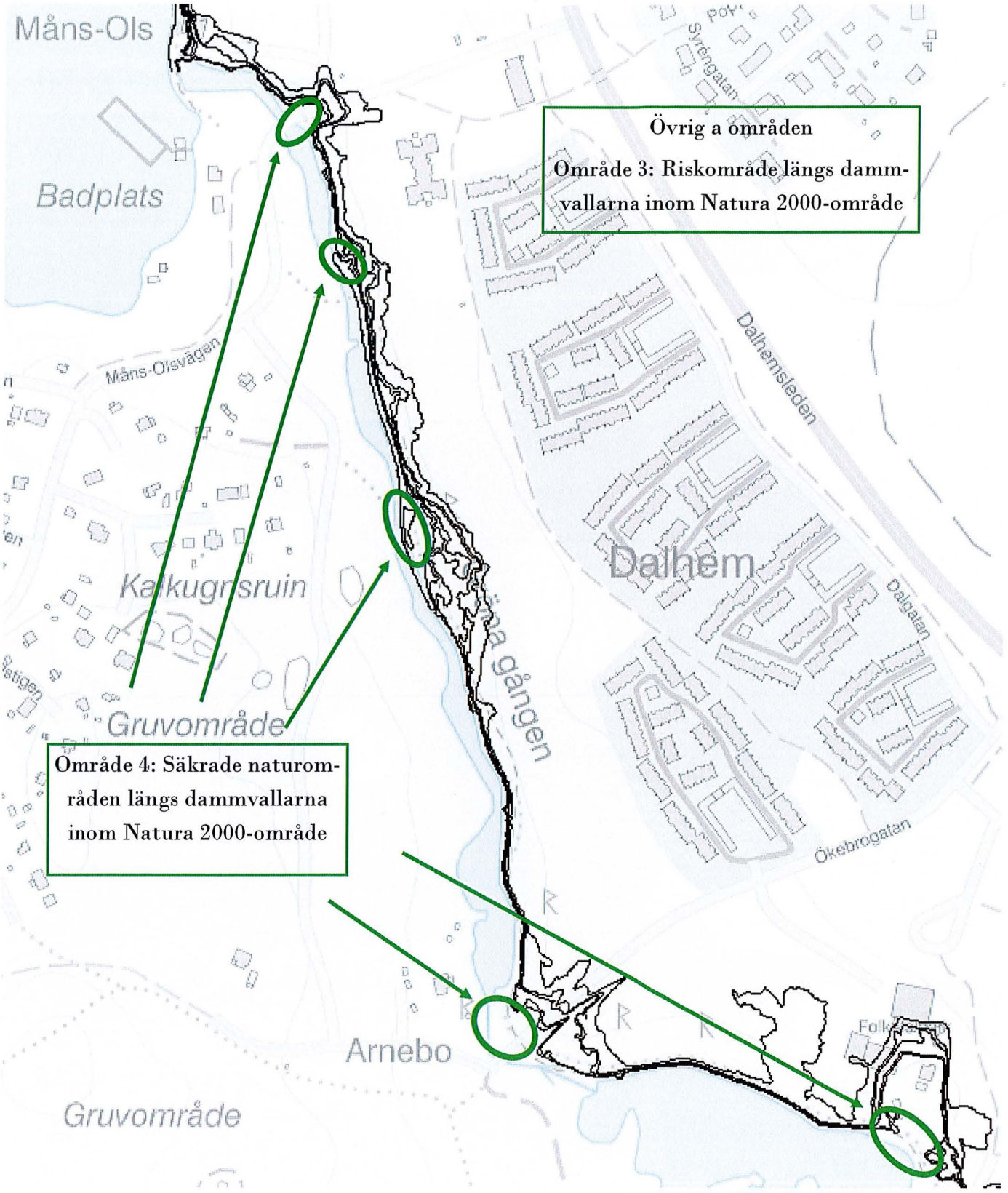

Skötselplan gällande dammvallarna vid Måns-Ols

Bilaga 1ab

Sala kommun 2019

Skötselplan gällande dammvallarna vid Måns-Ols
Bilaga 2: sektioner per område sida 1(2)

Sektion område 1, Riskområde längs dammvallar vid Långforsen
Målbild efter ca 5 år.

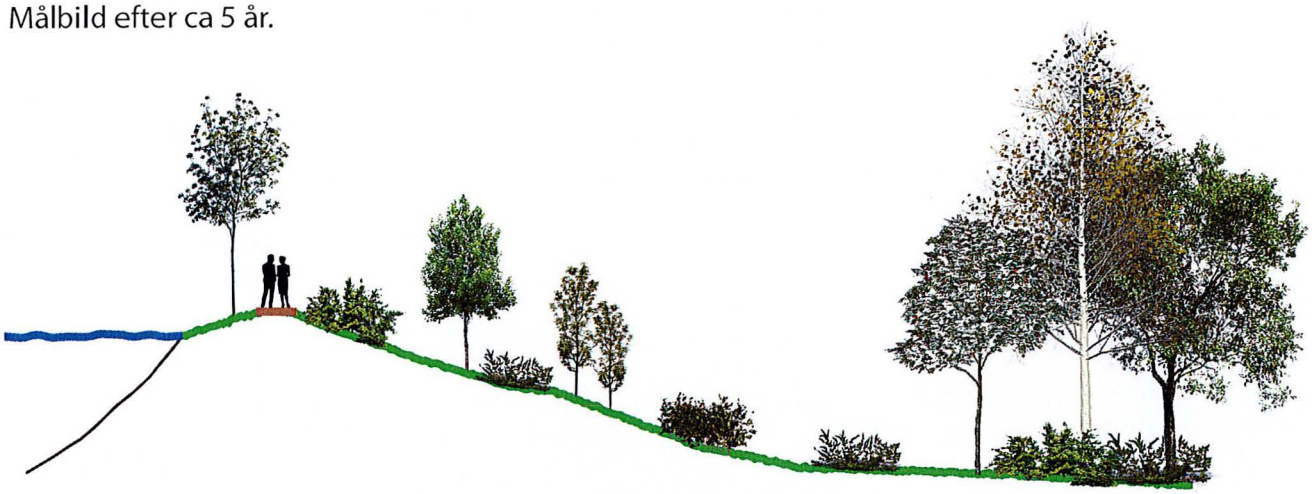

Sektion område 2, Säkrade naturområden längs dammvallarna
Målbild efter ca 5 år.

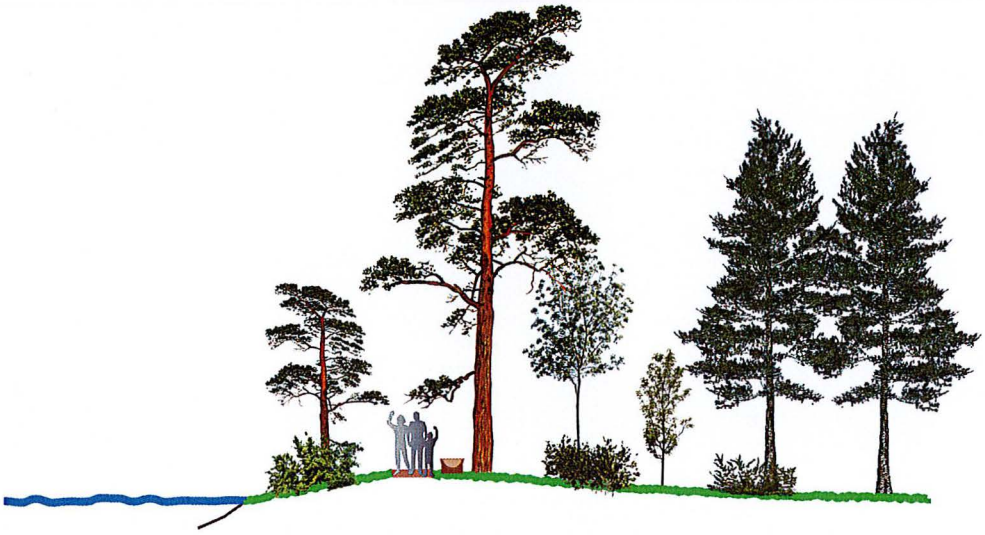

Skötselplan gällande dammvallarna vid Måns-Ols
Bilaga 2: sektioner per område sida 2(2)

Sektion område 3, Riskområde längs dammvallarna inom Natura 2000-område
Målbild efter ca 5 år.

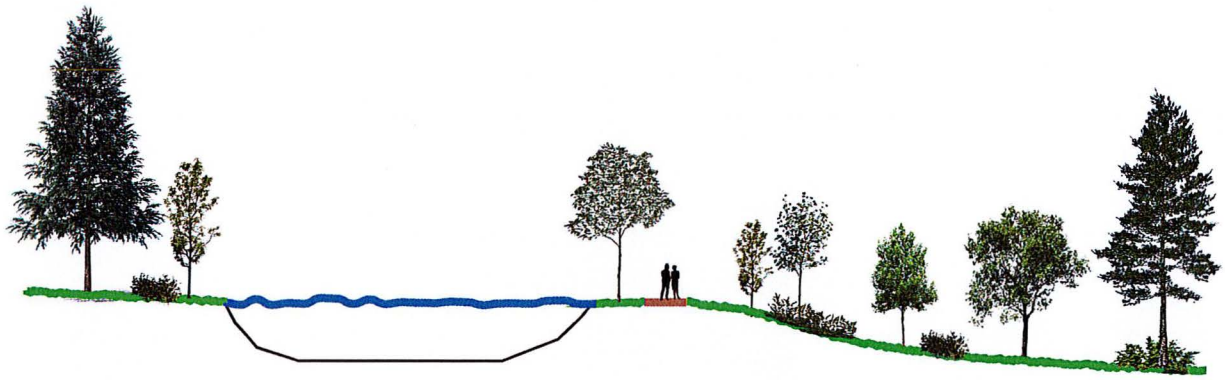
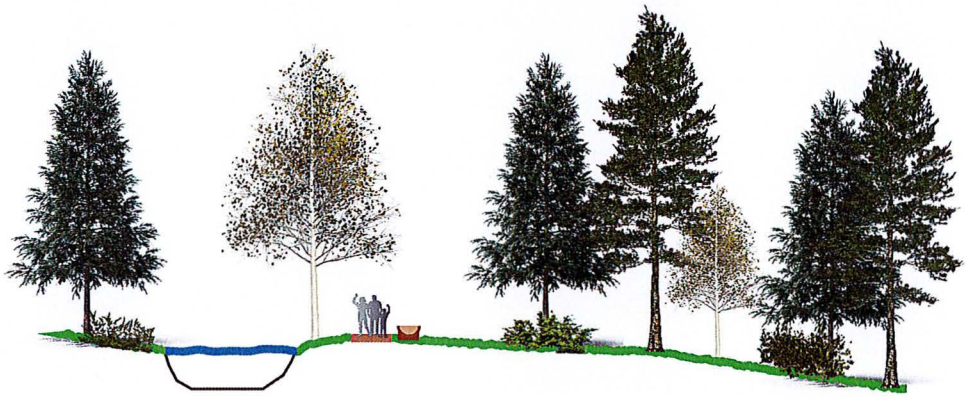
Sektion område 4: Säkrade naturområden längs dammvallarna inom Natura 2000-område
Målbild efter ca 5 år.